



2023/2072(INI)

24.10.2023

СТАНОВИЩЕ

на комисията по международна търговия

на вниманието на комисията по външни работи

относно последиците за сигурността и отбраната от влиянието на Китай
върху критичната инфраструктура в Европейския съюз
(2023/2072(INI))

Докладчик по становище: Юлиу Винклер

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по международна търговия приканва водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. подчертава факта, че през 2022 г. Китай беше вторият по големина партньор на ЕС в областта на търговията със стоки; изразява загриженост относно все по-небалансираните търговски и инвестиционни отношения между ЕС и Китай, което се подчертава и от рекордния търговски дефицит на ЕС в размер на 396 милиарда евро през 2022 г., а също и от зависимостта на Съюза от китайския внос и инвестиции в някои сектори от критично значение; подчертава небалансираната международна търговска политика на Китай в контекста на неговата Стратегия за двойна циркулация; призовава Комисията да изрази загрижеността на ЕС пред Китай относно управляваните от него търговски практики;
2. осъзнава, че положителният имидж на продуктите с произход от ЕС сред разрастващата се китайска средна класа, която вече надхвърля цялото население на ЕС, е от ключово значение за успеха на износа на ЕС за Китай, който през 2022 г. е надхвърлял общата стойност от 230 милиарда евро;
3. отбелязва, че Китай беше седмият по големина инвеститор в ЕС през 2021 г. и че китайските инвестиции в Европа продължиха да намаляват през 2022 г. и достигнаха най-ниската си стойност от десет години насам – 7,9 милиарда евро, следвайки различен модел от глобалното възстановяване на потоците на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ), наблюдавано през 2021 г.; отбелязва преминаването на китайските ПЧИ от сливания и придобивания към инвестиции на зелено, които вече достигнаха най-високата си стойност за 10 години, включително в технологиите за акумулаторни батерии, които са ключов сектор на зеления преход¹; отбелязва, че според оценка на Европейската сметна палата за периода 2000 – 2020 г. китайските ПЧИ също се изместиха към стратегически области като транспорта и инфраструктурата, информационните и комуникационните технологии и енергетиката; приветства китайските инвестиции, при които няма нарушения, при условие че те не вредят на сигурността или обществения ред; подчертава, че в същото време трябва да се извършва адекватен скрининг на инвестициите;
4. посочва, че политическата система в Китай осигурява инвеститори, основани на комбинация от частни и държавни участници или държавни предприятия, тясно свързани с управляващата партия, и следователно това предизвиква неяснота по отношение на интереса, стоящ зад инвестициите им в критичната инфраструктура на трети държави;
5. признава заключенията относно Китай, приети от Европейския съвет на заседанието му на 29 и 30 юни 2023 г., изразява също така убеждение, че търговските и инвестиционните отношения между ЕС и Китай са от стратегическо значение, свързани са със стратегически предизвикателства и следва да бъдат справедливи, прозрачни, устойчиви, реципрочни, балансирани и

¹Rhodium Group, [Chinese FDI in Europe: 2022 Update](#)(Китайски ПЧИ в Европа: актуализация от 2022 г.), 9 май 2023 г.

основани на правила, в сърцевината на които стоят международните трудови споразумения и споразуменията в областта на околната среда, независимо дали на двустранно равнище или в рамките на многостранната търговска система; отбелязва, че Китай следва да подкрепи амбициозната реформа на Световната търговска организация в този контекст;

6. изразява съжаление, че към момента това не е така, като се има предвид по-специално дългогодишната липса на реципрочност поради практиките на китайското правителство и дружествата, контролирани от него; счита, че наборът от търговски инструменти на ЕС с автономни мерки, например инструментите за търговска защита, скринингът на ПЧИ, инструментите за международни обществени поръчки и за чуждестранни субсидии, Регламентът за осигуряване на съблюдаването², Законодателният акт за суровините от критично значение, Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии, инструментът за борба с принудата, както и европейската стратегия за икономическа сигурност, е от голямо значение, когато става въпрос за чуждестранна собственост, контрол или достъп до критична инфраструктура на ЕС; призовава Комисията да приложи изцяло тези мерки, за да се справи с небалансираните търговски и инвестиционни отношения и да смекчи уязвимостта на ЕС; отбелязва, че китайските инвестиции в ЕС следва да бъдат в съответствие с правото на ЕС и националното право; се застъпва за решителни действия на ЕС срещу несправедливите разпоредби на Китай, засягащи търговията и инвестициите;
7. подчертава, че търговията и инвестициите следва да бъдат ключови двигатели на устойчивия растеж, създаването на работни места и иновациите и че поради това ЕС следва да запази своята икономическа отвореност³; подчертава обаче, че трябва да се намери стратегически баланс между отворения характер и привлекателността на инвестициите на единния пазар на ЕС, от една страна, и защитата на критичните инфраструктури и автономността на ЕС, от друга страна, като се имат предвид слабостите на ЕС по отношение на сигурността, особено по отношение на икономическата принуда или заплахите за целостта на критичната инфраструктура на ЕС;
8. признава, че в някои случаи външната търговия и инвестиции могат да създадат уязвимости по отношение на сигурността, включително по отношение на чуждестранната собственост върху критичната инфраструктура на ЕС, контрола върху нея или достъпа до нея;
9. изразява загриженост относно решителния геополитически и икономически възход на Китай, който оказва значително въздействие върху световните икономически и политически събития, особено в Южното полукълбо, чрез неговата инициатива „Един пояс, един път“; призовава Комисията и държавите членки да проверяват с особено внимание придобиването от страна на Китай на критични инфраструктури в Западните Балкани и в съседните на ЕС държави;

² Регламент (ЕС) 2021/167 на Европейския парламент и на Съвета от 10 февруари 2021 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 654/2014 относно упражняването на правата на Съюза за прилагане и осигуряване на съблюдаването на международните търговски правила (ОВ L 49, 12.2.2021 г., стр. 1.).

³ Съобщение на Комисията от 18 февруари 2021 г., озаглавено „Преглед на търговската политика – отворена, устойчива и решителна търговска политика“ (COM(2021)0066).

призовава Китай да увеличи прозрачността по отношение на проектите по инициативата „Един пояс, един път“, като се има предвид, че множество заеми по линия на тази инициатива не са постигнали задоволителни резултати и са станали финансово нежизнеспособни;

10. подчертава, че като надежден партньор ЕС следва да се ангажира на равни начала с държавите партньори, като изгражда дългосрочни, взаимноизгодни партньорства; призовава Комисията и Европейската служба за външна дейност да гарантират, че инвестициите на ЕС, по-специално чрез проекти по линия на Global Gateway, в държавите партньори подкрепят държавите партньори в техните собствени справедливи и устойчиви преходи, като осигуряват ползи на място в съответствие с международните споразумения в областта на климата, конвенциите на Международната организация на труда, общата политика на ЕС за сигурност и отбрана (ОПСО) и международното хуманитарно право и правата на човека;
11. приветства новия подход за „намаляване на риска“ в предложената европейска стратегия за икономическа сигурност⁴ от 20 юни 2023 г., който има за цел да увеличи максимално ползите от икономическата отвореност на ЕС и да защитава, насърчава и укрепва отворената стратегическа автономност на ЕС, като същевременно свежда до минимум рисковете, произтичащи от икономическите зависимости и евентуалното им използване като оръжие, както и чуждестранния контрол или влияние върху критичната инфраструктура; приветства факта, че в стратегията изрично се признава, че рисковете за физическата и кибернетичната сигурност на критичната инфраструктура са ключови уязвимости по отношение на сигурността за европейските икономики; изразява дълбока загриженост във връзка с нарастващия брой установени в ЕС предприятия, които са били обект на изнудване, промишлен шпионаж, саботажи или кражба на данни, свързани с търговията; изразява също така загриженост във връзка с факта, че Китай се е превърнал във втората държава, от която най-често произхождат тези нападения; изразява убеждение, че защитата на критичната инфраструктура следва да бъде ключов елемент в изпълнението на стратегията; призовава Комисията и държавите членки да постигнат резултати по отношение на отворената стратегическа автономност във всички области, в които господстващото положение на Китай създава риск от свръхзависимост за ЕС;
12. подчертава, че реакцията на ЕС трябва да бъде изградена около разширено разбиране на съответната стратегическа картина, съсредоточена върху междуполитическите и транснационалните оценки на заплахите и проучвания на уязвимостта по отношение на критичната инфраструктура; счита, че едно децентрализирано или непълно възприемане, лишено от ясна видимост и контрол върху проекти от стратегическо значение за отбраната и сигурността на Европа, би могло значително да навреди на геополитическите интереси на Съюза⁵;

⁴ Съвместно съобщение от Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 20 юни 2023 г., озаглавено „Европейска стратегия за икономическа сигурност“ (JOIN(2023) 0020).

⁵ Тематичен отдел по външни отношения на Генерална дирекция по външни политики на ЕС, Security implications of China-owned critical infrastructure in the European Union (Последници за сигурността от притежаваната от Китай критична инфраструктура в Европейския съюз), юни 2023 г.

припомня уязвимостите, свързани с външната намеса, по-специално в информационното пространство, и взаимодействието между проектите за ПЧИ и операциите по манипулиране на информация от злонамерени чуждестранни участници;

13. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да гарантират запазването и защитата на основното използване на инфраструктурите на ЕС, за да се дава възможност за нормално развитие на икономическата дейност и търговията в ЕС, по-специално на транспортната (пристанища, летища, влакове и пътища) енергийна и телекомуникационна инфраструктура; призовава Комисията да докладва периодично на Парламента относно:
 - а) откриването на възможна двойна употреба на стратегически инфраструктури, които предоставят логистична и разузнавателна подкрепа на Китай;
 - б) пълното зачитане на търговското законодателство на ЕС, особено по отношение на надлежната проверка, борбата с принудата и стоките, произведени с принудителен труд, които навлизат на пазара на ЕС;
14. призовава Комисията, в координация с държавите членки, да разработи механизъм за бързо реагиране за откриване на двойна употреба или злоупотреба с инфраструктурите в ЕС, които са обект на собственост, участие или концесия на Китай, който да може да се използва за отмяна на концесионните права и/или спиране на капацитета на домейна в случаите на собствеността и участието;
15. призовава Комисията и Китай да проучват координирани начини за стимулиране на търговията и инвестициите с цел по-добро адаптиране на Китай към законодателството на ЕС и към международните и многостранните търговски разпоредби;
16. припомня, че Регламентът относно скрининга на ПЧИ⁶ разглежда рисковете за сигурността и обществения ред, произтичащи от инвестиции от държави извън ЕС; отбелязва, че критичната инфраструктура е сред факторите, които държавите членки или Комисията могат да вземат предвид, когато определят дали дадена инвестиция има вероятност да засегне сигурността или обществения ред; отново изтъква ключовата добавена стойност на механизма за скрининг като подходящ инструмент, който предоставя на ЕС и неговите държави членки по-добър стратегически обзор и ситуационна осведоменост относно тенденциите, целите, средствата и методите, използвани от чуждестранни участници за увеличаване на тяхното икономическо и политическо влияние; изразява силна загриженост във връзка с факта, че не всички държави членки са въвели или използват механизми за скрининг на чуждестранните инвестиции в критична инфраструктура;
17. призовава Комисията да обмисли начини за повишаване на въздействието на своите становища за скрининг на ПЧИ, за да бъдат избягвани нарушения на единния пазар и надпревара за достигане на най-ниски равнища сред държавите членки, както и да обмисли начини тези становища да станат по-подходящи за целта в настоящия контекст на глобалната сигурност; призовава Комисията и

⁶ Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза (ОВ L 79 I, 21.3.2019 г., стр. 1).

държавите членки да повишат хармонизацията, включително чрез изграждане на подходящ експертен опит, и да прилагат изцяло механизмите за скрининг на ПЧИ; призовава Комисията и държавите членки да обърнат внимание на инвестициите и политическото влияние на дружества извън ЕС, които биха могли да бъдат контролирани от Китай; счита, че има възможност и необходимост от укрепване на регламента в предстоящия му преглед в края на годината; насърчава Комисията да представи амбициозно законодателно предложение за преразглеждане на регламента, с което да се преодолеят всички пропуски, възникнали по време на прилагането му, както и бързо да направи оценка на възможността за законодателно предложение относно механизъм за скрининг на изходящите инвестиции; препоръчва предложеният механизъм за скрининг на изходящите инвестиции да се основава на оценка на въздействието, която включва подходящи консултации с предприятията, за да бъдат свеждани до минимум потенциалните отрицателни последици за европейската конкурентоспособност;

18. подчертава ролята на ЕС като инициатор на качествени инфраструктурни проекти в чужбина чрез инициативи като Global Gateway или чрез партньорството по линия на Г-7 за глобална инфраструктура и инвестиции; подчертава необходимостта ЕС да осъществява своята основана на ценности и движена от устойчивостта реторика относно международните инфраструктурни проекти, като признава жизненоважната геостратегическа роля, която тези програми могат да имат на равнището на диверсификация, устойчивост на веригата на доставки, определяне на стандарти и регулаторно привеждане в съответствие;
19. призовава Комисията и държавите членки да засилват стратегическата автономност на ЕС, по-специално чрез изграждане на диверсифицирани, сигурни и устойчиви вериги на доставки и чрез увеличаване на неговите действия в ключови области като научноизследователската и развойната дейност, авангардните технологии, суровините от изключителна важност, повторната индустриализация и новите инфраструктури;
20. привежда довода, че ключова област на критичната инфраструктура на ЕС е неговата мрежа от научноизследователски институти и съоръжения за научноизследователска и развойна дейност, които играят важна роля за способността на ЕС да осъществява своя зелен и цифров преход, наред с ключови области като космическата отбрана; припомня уязвимостите по отношение на сигурността, свързани с принудителния трансфер на технологии, кражбите на интелектуална собственост и изтичането на знания както в ЕС, така и извън него; призовава за по-голяма бдителност при отчитането на такива заплахи за способността на ЕС за иновации и насърчаване на растежа;
21. призовава Комисията да разработва действия за намаляване на рисковете за собствената сигурност на ЕС и да развива вътрешна устойчивост, като засилва сигурността и целостта на неговите критични инфраструктури, веригите на доставки и технологичната база, по-специално 5G и 6G мрежите, всички от които са от съществено значение за нормалната икономическа дейност и търговия на ЕС; призовава Комисията и държавите членки да направят преглед на своя набор от инструменти за мрежова сигурност;

22. призовава Комисията, институциите на ЕС и държавите членки да прекратят всякакво финансиране за научни изследвания на китайски дружества, осъществяващи дейност в области от критично и стратегическо значение за ЕС, например информационните и комуникационните технологии, и да пренасочат рисковете, свързани с възлагащи оператори, използващи китайско оборудване;
23. призовава Китай да въведе и прилага отговорно цифрово управление при зачитане на правата на неприкосновеност на личния живот, свободата на изразяване и принципите на правовата държава в своите политики за цифрово управление, в рамките на Световната търговска организация и многостранните стандарти; призовава Комисията да направи оценка на други области, изложени на риск, например полупроводниците, квантовите изчислителни технологии, блоковите вериги, космическото пространство, изкуствения интелект и биотехнологиите, и да обмисли законодателство или инструменти, за да предостави допълнителна защита срещу зловреден софтуер и кибершпионаж;
24. изисква от Комисията да сподели с Парламента, преди края на настоящия парламентарен мандат, подробен анализ на рисковете за търговията, свързани с технологии като полупроводниците, квантовите изчислителни технологии, блоковите вериги, космическото пространство, изкуствения интелект и биотехнологиите, както и на евентуалната необходимост от действия на ЕС в тези области.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	24.10.2023
Резултат от окончателното гласуване	+: 27 -: 0 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Anna-Michelle Asimakopoulou, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Raphaël Glucksmann, Danuta Maria Hübner, Miapetra Kumpula-Natri, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Margarida Marques, Sara Matthieu, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Sven Simon, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Reinhard Bütikofer, Marco Campomenosi, José Manuel García-Margallo y Marfil, Svenja Hahn, Seán Kelly, Javier Moreno Sánchez, Urmas Paet, Pedro Silva Pereira
Заместници по чл. 209, параграф 7, присъствали на окончателното гласуване	Dacian Cioloș

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

27	+
ECR	Jan Zahradil
ID	Marco Campomenosi, Danilo Oscar Lancini
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Jordi Cañas, Dacian Cioloș, Svenja Hahn, Urmas Paet, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Raphaël Glucksmann, Miapetra Kumpula-Natri, Bernd Lange, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Kathleen Van Brempt
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Sara Matthieu

0	-

1	0
The Left	Helmut Scholz

Легенда на използваните знаци:

+ : „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“: